

Βούς (βλέπε Σελ. 54).

Γάλα, γεν. γάλακτος, κ. τ. λ. ἔκ τοῦ γάλαξ.

Γάλως, γεν. γάλω καὶ γάλωος (κατὰ δὲ τοὺς Ἴωνας, ὄνομ. γάλωος, γεν. γάλω.

Γαστήρ, γεν. γαστρός, κ. τ. λ. Πληθ. δοτ. γαστράσι.

Γέλως, γεν. γέλωτος, δοτ. γέλωτι, αἰτ. γέλωτα, καὶ γέλων Ἀττικῶς κατὰ τὴν τετάρτην κλίσιν.

Γλήχων (ῆ), γεν. γλήχωνος· καὶ, γληχῶ, γεν. γληχοῦς.

Γόνυ, γεν. γόνατος (ὡς ἔκ τοῦ γόνας). Βλ. Σελ. 38· οὔτω καὶ δόρυ, δόρατος. Κατὰ δὲ τοὺς Ἴωνας, γούνατος· καὶ ποιητικῶς γουνός, γουνί. Πληθ. γούνα, γεν. γούνων.

Γοργῶν, γεν. γοργόνος· καὶ Γοργῶ, Γοργοῦς.

Γυνή, γεν. γυναικός, ἔκ τοῦ ἀχρήστου γύναιξ.

Δένδρον, γεν. δένδρου, κ. τ. λ. Πληθ. δοτ. δένδρεσι, ἔκ τοῦ δένδρος (τό), δένδρεος.

Διός, βλ. Ζεύς.

Δόρυ, γεν. δόρατος, πληθ. δοτ. δόρασι (ὡς ἔκ τοῦ δόρας)· κατὰ δὲ τοὺς Ἴωνας, δούρατος κ. τ. λ. ποιητικῶς δὲ, δορός, δορί, καὶ Ἴωνικῶς δουρός, δουρί· καὶ πληθυντικῶς, δοῦρα, δούρων, δούρεσσι.

Δορυξός, οὔς. Κλητ. δορυξέ, ὡς ἔκ τοῦ δορυξός.

Δρομεύς, γεν. δρομέος, καὶ πληθ. δοτ. δρομέσι, ἀντί δρομέως, δρομεῦσι.

Ἔαρ, γεν. ἔαρος, δοτ. ἔαρι· κατὰ δὲ συναίρεσιν, ἦρος, ἦρι.

Ἐγγελυς, γεν. ἐγγέλυσος, κ. τ. λ. Πληθ. ἐγγέλυες· Ἀττικῶς δὲ, ἐγγέλεις, ἐγγέλεων.

Εἰκῶν, γεν. εἰκόνομ· καὶ εἰκῶ, γεν. εἰκοῦς.

Ἔως (ῆ), αἰτ. ἔω. Βλ. Σελ. 30. Γ'.

Ζεύς, γεν. Διός, δοτ. Δί, αἰτ. Δία (ὡς ἔκ τοῦς Δίς). Ποιητικῶς δὲ, Ζηνός, Ζηνί, Ζήνα (ὡς ἔκ τοῦ Ζήν).

Ἡρως, γεν. ἦρωος, δοτ. ἦρωϊ, αἰτ. ἦρωα, καὶ ἦρω. Πληθ. αἰτ. ἦρωας, καὶ ἦρος.

Θαλῆς, γεν. Θάλεω Ἴωνικῶς, δοτ. Θαλῆ, αἰτ. Θαλῆν· εἰς δὲ

τούς μεταγενεστέρους, ὄνομ. Θάλης, γεν. Θάλητος, καὶ Θαλοῦ, δοτ. Θάλητι, αἰτ. Θάλητα.

Θέμις (ἦ), γεν. Θέμιστος εἰς τοὺς ἐποποιούς, Θέμιτος εἰς τοὺς Ἀττικοὺς, Θέμιος εἰς τοὺς Ἴωνας· εἰς δὲ τοὺς μεταγενεστέρους Θέμιδος.

Ἰδρῶς, γεν. ἰδρῶτος, δοτ. ἰδρῶτι, καὶ ἰδρῶ, αἰτ. ἰδρῶτα, καὶ ἰδρῶ.

Ἰχῶρ, γεν. ἰχῶρος, δοτ. ἰχῶρι, αἰτ. ἰχῶρα, καὶ ἰχῶ.

Κάλως, γεν. κάλω, δοτ. κάλω, αἰτ. κάλων. Πληθ. ὄν. κάλωες, καὶ κάλοι (ἐκ τοῦ ἀχρήστου κάλος), αἰτ. κάλους.

Κέρας, Βλ. Σελ. 55.

Κλείς, γεν. κλειδός, δοτ. κλειδί, αἰτ. κλειδα καὶ κλειν. Πληθ. ὄν. κλειδες, αἰτ. κλειδας, καὶ κλεις.

Κνέφας, γεν. Κνέφρος κνέφους, δοτ. κνέφαϊ κνέφα.

Κοινωνός, εἰς δὲ τὸ πληθ. κοινῶνες, αἰτ. κοινῶνας (ὡς ἐκ τοῦ ἀχρήστου κοινών).

Κρίνον (τὸ). Πληθ. τὰ κρίνα, καὶ κρίνεα, δοτ. κρίνεσι (ὡς ἐκ τοῦ κρῖνος (τὸ)).

Κρόκη, αἰτ. κρόκα, καὶ πληθ. κρόκες (ὡς ἐκ τοῦ κρόξ).

Κυκεῶν, αἰτ. κυκεῶνα, καὶ κυκεῶ.

Κῶας (τὸ), γεν. κῶεος, πληθ. κῶεα. Οὕτω καὶ οὕδας.

Λαγώς, γεν. λαγῶ, αἰτ. λαγών· καὶ λαγός, λαγοί.

Μάρτυς, γεν. μάρτυρος, δοτ. μάρτυρι, αἰτ. μάρτυρα καὶ μάρτυν. Πληθ. δοτ. μάρτυσι.

Μήτρως, γεν. μήτρως. πληθ. ὄνομ. μήτρωες· οὕτω καὶ πάτρως, καὶ Μίνως.

Μύκης, γεν. μύκητος, καὶ μύκου (ὡς ἐκ τοῦ μῦκος).

Ναῦς. Βλ. Σελ. 54.

Οἰδίπους, γεν. Οἰδίποδος, καὶ Οἰδίπου, δοτ. Οἰδίποδι, αἰτ. Οἰδίποδα, καὶ Οἰδίπουν, κλ. Οἰδίπου.

Οἷς, κατὰ συναίρεσιν τοῦ οἷς, γεν. οἷος. δοτ. οἷ, αἰτ. οἷν. Πλ. ὄν. οἷες καὶ οἷς, γεν. οἷων, δοτ. οἷσι, αἰτ. οἷας καὶ οἷς.

ὄνειρον, γεν. ὄνειρατος, δοτ. ὄνειρατι. Πληθ. ὄνειρατα, καὶ ὁ ὄνειρος, γεν. τοῦ ὄνειρου.

ὄρνις, γεν. ὄρνιθος, δοτ. ὄρνιθι, αἰτ. ὄρνιθα, καὶ ὄρνιν· πληθ. ὄρνιθες, ὄρνεις, καὶ ὄρνις, γεν. ὄρνεων, δοτ. ὄρνισι, αἰτ. ὄρνιθας.

ὄψ (τό), γεν. ὄψος, δοτ. ὄψι· δυϊκ. δοτ. ὄψοιν. πληθ. ὄψα, γεν. ὄψων. δοτ. ὄψι.

Πάτρως. Βλ. μήτρως.

Πειραιεύς· Βλ. Σελ. 53, παρατηρήσεις.

Πνύξ (ἦ), γεν. πνυκός, δοτ. πνυκί, αἰτ. πύκνα· ὕστερον δὲ ἐσχηματίσθη γεν. πνυκός, δοτ. πνυκί, αἰτ. πνύκα.

Πολύς. Βλ. Σελ. 39.

Ποσειδῶν, γεν. Ποσειδῶνος, αἰτ. Ποσειδῶνα καὶ Ποσειδῶ, κλ. Πόσειδον.

Πόσις, γεν. πόσιος, δοτ. πόσει (Ἰωνικ. ἀντὶ πόσιϊ), αἰτ. πόσιν.

Πρέσβυς (ὁ γέρων), γεν. πρεσβύτου, δοτ. πρεσβύτη, αἰτ. πρέσβυν, κλ. πρέσβυ· τοῦ δὲ πρεσβευτῆς ἢ πληθ. ὄνομ. εἶναι πρέσβεις, καὶ ἡ δοτ. πρέσβεσι (1).

Πρόχοος, πρόχους, γεν. πρόχου· πλ. δοτ. πρόχουσι.

Πῦρ (τό), γεν. πυρός, δοτ. πυρί. Εἰς δὲ τὸ πληθ. ὄν. τὰ πυρὰ, δοτ. τοῖς πυροῖς, κατὰ τὴν γ'. κλίσιν.

Σῆς (ὁ) γεν. σεός· πλ. ὄν. σέες· εἰς δὲ τοὺς νεωτέρους, γεν. σητός.

Σκῶρ (τό), γεν. σκατός (ὡς ἐκ τοῦ σκάς), δοτ. σκατί.

Σμώδιξ (ἦ), γεν. σμώδιγος (ἐκ τοῦ σμώδιγξ).

Σπέος (τό), γεν. σπέεος, δοτ. σπέϊ, ἢ σπηϊ. πληθ. δοτ. σπέσσι.

Στέαρ, καὶ κατὰ συναίρεσιν στήρ, γεν. στέατος, καὶ στήτος.

Σῶς (ὁ, ἦ) κατὰ συναίρεσιν τοῦ σάος, αἰτ. σῶν· Οὐδέτ. σῶν, κατὰ τὴν τετάρτην· ὄν. καὶ αἰτ. πληθ. σῶς (ὡς ἐκ τοῦ σῶες καὶ σῶας)· οὐδέτ. πληθ. σα· αἰ δὲ ἄλλαι πτώσεις λαμβάνονται ἐκ τοῦ σῶος. Οὕτω καὶ ζάος, ζῶς.

(1) Εἰς τὸν Ἀριστοφ. Ἀχαρν. εὐρίσκεται ἡ γεν. πρέσβεως, ἀντὶ πρεσβευτοῦ· καὶ εἰς τὸν Ἡσιόδ. Ἄσπ. Ἡρακλ. προσόβης, ἀντὶ γέροντες.

Ταῶς (ὀ), γεν. ταῶ, δοτ. ταῶ, αἰτ. ταῶν, γεν. ταῶνος, δοτ. ταῶ-
 νι, πληθ. ταῶνες, δοτ. ταῶσι· οὕτω καὶ τυφῶς.

Υἷος, γεν. υἱῶ, κ.τ.λ. κατὰ δὲ τοὺς Ἄττικρῶς, γεν. υἱέως, δοτ. υἱεῖ,
 (αἰτ. υἱέα, ἀποδοκιμάζεται). Δυῖκ. υἱέε, υἱέοιν. πληθ. υἱεῖς, υἱέων, υἱέ-
 σι, υἱέας) ὡς ἐκ τοῦ ἀχρήστου υἱεύς· ὑποτίθεται καὶ ἄλλη ὀνομαστι-
 κή υἱς, ἐκ τῆς ὁποίας γίνονται, γεν. υἱός, δοτ. υἱί, αἰτ. υἱά· πληθ.
 ὄν. υἱές, δοτ. υἱάσι, κατὰ παρένθεσιν τοῦ α, ἐπειδὴ ἡ υι δίφθογγος
 δὲν εὐρίσκεται ποτὲ πρὸ συμφώνου.

Φρέαρ, γεν. φρέατος, καὶ φρητός, κατὰ συναίρεσιν τοῦ εα εἰς η.

Χεῖρ, γεν. χειρός, δοτ. χειρί, αἰτ. χεῖρα. Δυῖκ. γεν. καὶ δοτ.
 χεροῖν· πληθ. δοτ. χερσί.

Χοῶς, γεν. χοός, δοτ. χοῖ, αἰτ. χοῦν. Ὅταν δὲ σημαίνει ὄχι τὴν
 χυτὴν γῆν, ἀλλὰ τὸ μέτρον, ἢ γενικὴ εἶναι χοῶς (ὡς ἐκ τοῦ χοεὺς),
 αἰτ. χοῶ, καὶ πληθ. ὄν. χόες, αἰτ. χοῶς.

Χρέως (τό), Ἰωνικῶς καὶ Ἄττικῶς, ἀντὶ τοῦ χρέος, γεν. χρέως
 Τὰ δὲ ἄλλα λαμβάνονται ἐκ τοῦ χρέος· πληθ. τὰ χρέα.

Χρῶς (ὀ), γεν. χρωτός, δοτ. χρωτί, αἰτ. χρῶτα· ἡ δὲ Ἄττικὴ
 δοτ. χρῶ εὐρίσκεται μόνον εἰς τὴν φράσιν, ἐν χρῶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ΄.

Περὶ παραγωγῆς ῥημάτων.

Παράγονται ῥήματα ἢ ἀπὸ ὀνόματα, ἢ ἀπὸ ἄλλα ῥήματα, ἢ
 καὶ ἀπὸ ἐπιρῥήματα. Λαμβάνουσι δὲ εἰς τὴν παραγωγὴν των ὡς
 ἐπιτοπλεῖστον τὰς καταλήξεις αω, εω, φω, ευω, αζω, ιζω,
 αινω, υνω, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς ἔχουσι καὶ ἰδιαιτέραν παραστα-
 τικὴν δύναμιν, ἢ εἶναι πλέον εὐχρηστοὶ εἰς σημασίαν τινά· οὕτω,
 παραδείγματος χάριν,

Τὰ εἰς ΕΩ καὶ ΕΥΩ παρασταίνουσιν ὡς ἐπιτοπλεῖστον τὴν κχ-
 τάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται τὸ ὑποκείμενον ὡς, νοσέω,
 ἀθθενέω, πονέω, σωφρονέω, πλουτέω, δουλεύω, χορεύω, θαλα-
 τεύω, κ.τ.λ.

Τὰ εἰς αω, τὸ ἔχειν τι μὲ ἀρθονίαν, ἢ πάσχειν· οἶον, τολμάω,
 ὀρμάω, χολάω, ὀφθαλμιάω, φθειριάω, ψωριάω.

Τὰ εἰς **σω, αἰνω, υνω** ἐνέργειαν φέρουσάν τι εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ πρωτοτύπου· οἶον, δουλῶ, ἐλευθερῶ, ἠδύνω, κοιλαίνω, ἢ τὸ ἐργάζεσθαι τι διὰ τοῦ ὄργανου, τὸ ὁποῖον παριστάνεται ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου· οἶον, τερνῶ, πριῶ, στρεβλῶ, τυπόω.

Τὰ εἰς **ΣΚΩ** ὡς ἐπιτοπλεῖστον ὁμοίως, τὴν ἀρχὴν τινὸς καταστάσεως, ὅποια τὰ, ἠβάσκω, γενειάσκω, γηράσκω, κ.τ.λ.

Τὰ εἰς **ΑΖΩ, καὶ ΙΖΩ**, συνέχειαν τῆς πράξεως, ὅποια τὰ, αἰάζω, στενάζω, ριπτάζω, αἰτίζω, κ.τ.λ. Τὰ παραγόμενα ἐξ ὀνομάτων κυρίων, ἢ ἐθνικῶν, σημαίνουσι τὸ ἐξομοιοῦμαι κατὰ τὰ ἦθη, λαμβάνω τὸ μέρος, ἢ λαλῶ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, οἶον, μηδίζω, ἐλληνίζω, φιλιππίζω, δωριάζω, ἢ δορίζω.

Τὰ εἰς **ΕΙΩ, ΑΩ, ἢ ΙΑΩ**, ἐπιθυμίαν τινὸς πράξεως· γελασεῖω, ἀγορασεῖω, πολεμησεῖω, θανατάω, κλαυσιάω, κ.τ.λ.

ΡΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΟΝΟΜΑΤΑ.

Εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν ῥημάτων τὰ ἰσοσύλλαβα ὀνόματα ἀπαλλάττουσι τὴν λήγουσαν ἢ τὸ ληκτικὸν σύμφωνον τῆς ὀνομαστικῆς τῶν· ὡς, δυνάστ-ης, δυναστ-εύω· τιμ-ή, τιμ-άω· πόλεμ-ος, πολεμ-έω· πτερ-ὸν, πτερ-όω. Τὰ δὲ περιτοσύλλαβα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν **ΟΣ** κατάληξιν τῆς γενικῆς, ὅταν ἦναι μὲ σύμφωνον· ὡς σώφρων, σώφρον-ος, σωφρον-έω· ὕδωρ, ὕδατ-ος, ὕδατ-όω· φυγάς, φυγάδ-ος, φυγαδ-εύω· εἰς ὅλα ὁμοῦς δὲν φυλάττεται ἀκριβῶς ἡ ἀναλογία αὕτη.

Ἐκ τῶν διαφορῶν καταλήξεων ὀνόματα παράγονται ῥήματα·

Εἰς **ΕΥΩ.**
 Γυμνήτης, γυμνητεύω
 μαθητής, μαθητεύω
 κ. τ. λ.
 Θάλαττα, θαλαττεύω
 κίνδυνος, κινδυνεύω
 ὄδος, ὀδεύω
 παγίς, παγιδεύω
 κόλαξ, κολακεύω

Βασιλεὺς, βασιλεύω
 ἀληθής, ἀληθεύω
 θεράπων, θεραπεύω
 κ. τ. λ.

Εἰς **ΕΩ.**

Λύπη, λυπέω
 βεηθός, βεηθέω
 εὐτυχής, εὐτυχεύω
 σώφρων, σωφρονεύω.

Εἰς ΟΩ.

Βίος, βιώω
 ἄξιος, ἀξιόω
 χρυσός, χρυσόω
 μίλτος, μιλτόω
 πλήρης, πληρόω
 ἐλάττων, ἐλαττώω
 πῦρ, πυρόω.

Εἰς ΑΙΝΩ.

Λύμη, λυμαίνω
 χαλεπός, χαλεπαίνω
 σῆμα, σημαίνω
 δυσχερής, δυσχεραίνω.

Εἰς ΥΝΩ.

Αἴσχος, αἰσχύνω
 κάλλος, καλλύνω
 σεμνός, σεμνύνω
 ὄξύς, ὄξύνω.

Εἰς ΑΩ.

Τιμή, τιμάω
 χολή, χολαίω
 βοή, βοάω
 γόος, γοάω
 λίπος, λιπαίω.

Εἰς ΑΖΩ.

δίκη, δικάζω
 θαῦμα, θαυμάζω
 χειμών, χειμάζω

Δωριεύς, Δωριάζω
 κ. τ. λ.

Εἰς ΙΖΩ.

Πορφύρα, πορφυρίζω
 ὄρος, ὀρίζω
 θώραξ, θωρακίζω
 ἀνὴρ, ἀνδρίζω
 γυνή, γυναικίζω
 Ἕλλην, ἐλληνίζω
 Μηδός, μηδίζω (1).

Εἰς ΩΖΩ.

Χρόα, χρώζω
 σῶς, σώζω.

Εἰς ΑΩ καὶ ΙΑΩ.

Θάνατος, θανατάω
 μαθητής, μαθητιάω
 στρατηγός, στρατηγιάω
 κλαῦσις, κλαυσιάω (2).

Εἰς ΛΛΩ.

Ποικίλος, ποικίλλω
 ἄγγελος, ἀγγέλλω.

Εἰς ΑΙΡΩ, καὶ ΕΙΡΩ.

Καθαρός, καθαίρω
 ἐχθρός, ἐχθαίρω
 Οἰκτρός, οἰκτείρω.

(1) Μιμητικὴν σημασίαν ἔχουσι καὶ τὰ ἀπὸ προσηγορικῶν παραγόμενα, ὅποια τὰ πιθηκίζω, γυναικίζω, κ. τ. λ.

(2) Τὰ τοιαῦτα ῥήματα παραγόμενα ἀπὸ ὀνόματα οὐσιαστικῶν, φανερῶν νοσιν ἐπιθυμίαν τοῦ σημαινομένου πράγματος ἀπὸ τὸ ὄνομα (βλέπε Σελ. 212. ξ').

Εἰς ΣΣΩ.

Πυρετός, πυρέσσω
 φάρμακον, φαρμάσσω
 ἱμάς, ἱμάσσω
 κ. τ. λ.

Εἰς ΩΤΤΩ.

Λιμός, λιμώττω
 ὕπνος, ὑπνώττω
 τυφλός, τυρλώττω.

ΡΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΡΗΜΑΤΑ.

Πολλῶν ῥημάτων ὁ ἐνεστώς παράγεται ἐξ ἄλλου ἐνεστώτος, ἢ τινόντι ὑπάρχοντος εἰς χρῆσιν, ἢ ὑποτιθεμένου διὰ τὸν κανονικὸν σχηματισμὸν τινῶν χρόνων. (1) Εἰς ταύτην λοιπὸν τὴν παραγωγὴν πολλάκις τρέπονται, ἀποβάλλονται, ἢ προσλαμβάνονται φωνήεντα, καὶ ἐν τῶν ἀκολουθῶν συμφώνων, ρ, μ, ν, κ, θ, ἢ κ. γίνονται δὲ καὶ ἀναδιπλασιασμοί.

α. Ρ. φθέω, φθείρω· ἐλεέω, ἐλεαίρω.

β. Μ. Τρέω, τρέμω.

γ. Ν· καθιστάω, καθιστάνω· πλάω, πιμπλάνω· τίω, τίνω· φθίω, φθίνω· δύω, δύνω· ἰδρύω, ἰδρύνω· ἀλεύω, ἀλεεῖνω· ἐλάω, ἐλαύνω. Οὕτω καὶ δάκω, δάκνω· τέμω, τέμνω· κάμω, κάμνω.

Πολλὰ ῥήματα εἰς ΑΩ προσλαμβάνουσιν Ι ὁμοῦ μὲ τὸ Ν· ὡς, φάω, φαίνω· δράω, δραίνω· χάω, χαίνω· βάω, βαίνω.

Τὰ πλείοτερα ἐκ τῶν εἰς ΕΩ ῥημάτων προσλαμβάνοντα τὸ Ν, μεταβάλλουσι καὶ τὸ Ε εἰς Α, καὶ σχηματίζονται εἰς ΑΝΩ, ἢ εἰς ΑΙΝΩ· ὡς, οἰδέω, οἰδαίνω· κερδέω, κερδαίνω· βλαστέω, βλαστάνω· ἢ μένοντος καὶ τοῦ ε, μενέω, μενεαίνω.

Πολλὰ ῥήματα λήγοντα εἰς Ω μὲ σύμφωνον, προσλαμβάνουσι Ν, καὶ σχηματίζονται εἰς ΑΝΩ· ὡς, ἴκω, ἰκάνω· θήγω, θηγγάνω· λήχω, λαγγάνω· λήθω, λανθάνω· λήβω, λαμβάνω· μήθω, μανθάνω· τεύχω, τυγγάνω (2).

(1) Βλ. Σελ. 102. Σημ. 3.

(2) Εἰς τὸν σχηματισμὸν τούτων ἡ μακρὰ παραλήγουσα βραχύνεται, τὸ δὲ Ν μεταβάλλεται ὅπως ἀπαιτεῖ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ πρωτοτύπου.

Πολλά ῥήματα τῶν εἰς ΑΩ, ΕΩ, ΟΩ λαμβάνουσι δύο Ν καὶ Υ πρὸ τοῦ ληκτικοῦ Ω, καὶ σχηματίζονται εἰς ΥΩ καὶ ΥΜΙ· ὡς, πετάω, πεταννύω, πετάννυμι· κεράω, κεραννύω, κεράννυμι· σκεδάω, σκεδαννύω, σκεδάννυμι· σβέω, σβεννύω, σβέννυμι· στορέω, στορεννύω, στορέννυμι· χόω, χωννύω, χώννυμι (1)· χρώω, χρωννύω, χρώννυμι.

δ'. Πολλά ῥήματα λήγοντα εἰς ΑΩ, ΕΩ, ΟΩ, ΥΩ. λαμβάνουσι ΣΚ· καὶ τὰ μὲν εἰς ΑΩ καὶ ΥΩ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν ἀτρεπτον· τὰ δὲ εἰς ΟΩ καὶ ΕΩ, τρέπουσιν ὡς ἐπιτοπλεῖστον τὸ μὲν Ο εἰς Ω, τὰ δὲ Ε εἰς Ι· οἶον, ἠβάω, ἠβάσκω· φάω, φάσκω· ἰλάω, ἰλάσκω· βρώω, βρώσκω· μεθύω, μεθύσκω· κυέω, κυῖσκω· στερέω, στερίσκω.

ε'. Ἀπὸ πολλὰ δισύλλαβα ῥήματα ἔχοντα Ε εἰς τὴν παραλήγουσαν, σχηματίζονται ἄλλα εἰς ΕΩ, ἢ ΑΩ· καὶ τὰ μὲν εἰς ΕΩ τρέπουσι τὸ Ε εἰς Ο, τὰ δὲ εἰς ΑΩ εἰς Ω· οἶον, φέρω, φορέω· τρέμω, τραμέω· πέρθω, πορθέω· τρέχω, τροχάω· τρέπω, τρωπάω· στρέφω, στρωφάω·

ς'. Τὸ Κ μόνον· ὡς ὀλέω, ὀλέκω· ἐρύω, ἐρύκω.

ζ'. Τὸ Θ· ὡς, ἀμυνάω, ἀμυνάθω· διωκάω, διωκάθω· νεμέω, νεμέθω· φλεγέω, φλεγέθω· μινύω, μινύθω· ἐρείκω, ἐρέχθω.

η'. Ἀπὸ τὸν εἰς ΣΩ μέλλοντα παράγονται πολλάκις ῥήματα εἰς ΣΕΙΩ, φανερόντων ἐπιθυμίαν· ὡς, πολεμησεῖω, γελασεῖω, ὀψείω, ἐλασεῖω· ὅθεν τὰ τοιαῦτα ῥήματα λέγονται ἐφρετικά.

θ'. Τὰ σχηματιζόμενα ῥήματα διὰ παρενθέσεως τῶν Ρ, Ν, ΣΚ, Κ, Θ, ἔχουσι μόνον δύο χρόνους, ἐνεστώτη καὶ παρατατικόν (2)· ἔλεαιρω, ἠλέαιρον· κεραννύω, ἐκεράννυον, ὀλέκω, ὄλεκον· γηράσκω, ἐγήρασκον· φλεγέθω, ἐφλέγεθον· κ. τ. λ.

(1) Εἰς τὴν παραγωγὴν τούτων τὸ ο τῆς παραληγούσης τρέπεται εἰς ω.

(2) Πολλὰ ὅμως ῥήματα παραλήγοντα τὸ Ν ἢ Ρ, ὅταν μάλιστα τὰ σύμφωνα ταῦτα ᾖναι τῶν πρωτοτύπων λέξεων, ἔχουσι καὶ μέλλοντα χρόνον, καὶ τοὺς γινομένους ἀπὸ αὐτῶν· ὡς, κρῖνω, κρινῶ, κέκρικα, κ. τ. λ. σπείρω, σπειρῶ, ἔσπαρακα, κ. τ. λ.

Ἐπίστε το ῥῆμα πρὸς ἐπάτασιν τῆς σημασίας του ἐκτείνεται κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν συλλαβῶν ὡς, ἀλεύω, ἀλύσκω, ἀλυσκάζω· θράω, δράσκω, δρασκάζω· ἐλύω, ἐλύζω, ἐλυστάζω· ἔρω, ἐρύζω, ἐρυστάζω.

ι. Ὁ ἀπλούστερος σχηματισμὸς εἶναι ὁ τῶν εἰς ΕΩ, ἢ ΑΩ, οἶον, ῥίπτω, ῥιπτέω· τύπτω, τυπτέω· κίχω, κιχέω· δέμω, δαμάω· μάλιστα ὅταν τὸ βαρύτερον λήγη εἰς ψ, ἢ ξ· οἶον, ἔψω, ἐψέω· αὔξω, αὔξεια.

ια. Παράγονται ῥήματα καὶ ἐκ τινῶν χρόνων ἄλλων ῥημάτων·
 α. ἐκ τοῦ παρακειμένου, ὡς, κεκράγω, ἐκ τοῦ κέκραγα (κράζω)· πεποίθω, ἐκ τοῦ πέποιθα (πείθω)· ἐγρηγορέω (καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους, γρηγορέω), ἐκ τοῦ ἐγρήγορα (ἐγέρω)· ἐστήκω, ἐκ τοῦ ἔστηκα· τεθνήκω, ἐκ τοῦ τέθνηκα· β'. ἐκ τοῦ μέλλοντος· ὡς, ἀλέξω, ἐκ τοῦ ἀλέξω (ἀλέκω). γ', ἐκ τοῦ β'. ἀορίστου ἐνεργητικοῦ ἢ παθητικοῦ, ὑποτίθεται ἄλλος ἐνεστώς, ἐκ τοῦ ὁποίου σχηματίζονται χρόνοι συνειθισμένοι, ὡς, εὔρέω (ᾔθεν εὔρήσω, κτλ), ἐκ τοῦ εὔρον· μαθέω (ᾔθεν μαθήσομαι, μεμάθηκα), ἐκ τοῦ ἔμαθον· ῥυέω (ᾔθεν ἐρρύηκα, ῥύησομαι), ἐκ τοῦ ἐρρύην· λελάθω (ἐκ τοῦ ἔλαθον) κ.τ.λ.

ῬΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΕΠΙῚΡΗΜΑΤΑ.

Παράγονται ὁμοίως ῥήματα καὶ ἀπὸ ἐπιῚρήματα, ὅποια τὰ ἀκόλουθα·

Δίχα, διχάζω· νόσφι, νοσφίζω· πέλας, πελάζω· ὀδάξ, ὀδάξω, καὶ ὀδαξέω· ὀψέ, ὀψέω· ἐλελεῦ, ἐλελίζω· εὐάν, ἢ εὐοί, εὐάζω· εἶα, εἶάζω· ἰῦ, ἰύζω· οἶμοι, οἰμώζω· ὄτοτοῖ, ὄτοτύζω· αἶ, αἰάζω· ἀλαλά, ἀλαλάζω· κ. τ. λ.

ῬΗΜΑΤΑ ἈΝΩΜΑΛΑ.

Ὀλίγα ῥήματα εἶναι εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὰ ὅποια δύνανται νὰ σχηματισθῶσι κατὰ τοὺς κανονικοὺς τύπους εἰς ὅλους τοὺς χρόνους καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐγκλίσεις. Τὸ πρῶτιστον αἴτιον τῆς ἀνωμαλίας εἶναι ἡ εὐφωνία, διὰ τὴν ὁποίαν εἰς ὅλας τὰς γλώσσας

γίνεται πολλάκις παράβασις τῆς τάξεως καὶ ἀναλογίας. Εἰς τὰ ἀνώμαλα ῥήματα οἱ λείποντες χρόνοι ἀναπληροῦνται ἢ ἀπὸ ἄλλα ῥήματα εὐχρηστα, ἢ ἀπὸ χρόνους σχηματιζομένους κατ' ἄλλην τινὰ διάλεκτον, ἢ τέλος πάντων ἀπὸ χρόνους, τῶν ὁποίων ὁ ἐνεστῶς εἶναι ἀχρηστος.

Εἰς τὸν ἀκόλουθον κατάλογον τῶν ἀνωμάτων ῥημάτων ἡ πρώτη στήλη περιέχει τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων οἱ ἐνεστῶτες καὶ ἄλλοι τινὲς χρόνοι εἶναι εὐχρηστοί· ἡ δευτέρα στήλη περιέχει τοὺς ἀχρήστους ἐνεστῶτας, ἢ ποιητικούς· καὶ ἡ τρίτη, τοὺς σχηματιζομένους ἐκ τῶν ἐνεστῶτων τούτων εὐχρήστους χρόνους.

Α

*Αγάμαι, ἀγάω, ἄγημι (1) ἀγάσομαι, ἡγασάμην, ἡγάσθην.
ὡς ἴσταμαι

*Αγνυμι, ἄγω, ἄξω, ἔαξα, ἔαγα, καὶ ἀόριστος παθητικὸς ἔαγην (2).

*Αγω
ἄξω
ἦχα καὶ ἀγήοχα } ἀγάγω, ἡγαγον, ἄγομαι, ἡγαγόμεν, ἦγμαι (ἐκ τοῦ ἦχα),

Τὰ εἰς ΑΖΩ, ΑΘΩ καὶ ΑΙΩ παράγωγα (3).

Αἰρέω
αἰρήσω } ἔλω, εἶλον, εἰλόμην, ἐλῶ, ἐλοῦμαι.
ἦρηκα

(1) Τὸ ἀγάομαι, καὶ ἀγαίομαι εἶναι εἰς τοὺς ἐπίκοις ἀντὶ τοῦ φθονῶ, ὀργίζομαι.

(2) Τὸ ῥῆμα τοῦτο φαίνεται ὅτι εἶχε τὴν ἀρχὴν δίγαμμα F, ὅθεν τὸ τοῦ Ἡσιόδου καυάξαις ἐμπορεῖ νὰ ληρθῇ ἐκ τοῦ καFFάγω, ὡς καθβάλω, καὶ διὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ F μετὰ τὸ Υ, καυάγω (βλέπε δίγαμμα). Ὁ β' παρακείμετος ἔαγα, καὶ ὁ τῆς μετοχῆς ἔαγώς, ἔχουσι σημασίαν παθητικὴν. Ἡ συλλαβικὴ αὔξησης εὐρίσκεται καὶ εἰς τοὺς ἀορίστους τῆς μετοχῆς, κατειαγείς, κατειαγυτές.

(3) Βλέπε ἀνωτέρω.

- Αἰσθάνομαι, αἰσθέω, αἰσθήσομαι, ἤσθημαι, ἤσθόμην.
- Αἰδαίνω } αἰδέω, αἰδήσω, ἤδηκα.
 Αἰδήσκω }
- Αἰέξω } αἰέκω, αἰέξασθαι.
 } αἰεξέω, αἰεξήσω.
- Αἰέομαι, αἰεύω, ἤλευσα, ἤλευάμην, καὶ ἤλεάμην.
 Αἰινδέω, αἰίω, αἰίσω, ἤλικα.
 Αἰίσκομαι, αἰώω, αἰώσομαι, ἤλωκα, καὶ ἐάλωκα. ἤλων καὶ ἐάλων.
- Αἰφαίνω, αἰφέω, αἰφήσω.
- Αἰμαρτάνω, αἰμαρτέω, αἰμαρτήσομαι, ἤμαρτηκα, ἤμαρτημαι, ἤμαρτον ποιητικῶς ἤμβροτον.
- Αἰμβλίσκω, αἰμβλόω. αἰμβλώσω, κ. τ. λ. Συνθέτως δὲ ἐξαμβλόω, κ. τ. λ.
- Αἰναγινώσκω, αἰναγνόω, αἰναγνώσομαι, ἀνέγνωκα, ἀνέγνων (ὡς ἐκ τοῦ ἀνάγνωμι).
- Αἰναίνομαι, αἰαινέω, ἀνήνημαι καὶ ἤνηνημαι, ἤνηνάμην (συνθ. ἀπαναίνομαι).
- Αἰναλίσκω, αἰναλόω, αἰναλώσω, ἀνάλωσα (Ἄττικῶς), παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις, ἤνάλωσα, καὶ ἀνήλωσα οὕτω καὶ ἀνάλωκα, ἤνάλωκα, καὶ ἀνήλωκα.
- Αἰνδάνω, } αἰδέω, αἰδήσω, ἔαδα, ἔαδον.
 } αἰδῶ
- Αἰνοίγω, καὶ ἀνοίγνυμι. Τὸ ῥῆμα τοῦτο τρέπεται τὴν οἰ δίφθογγον προσλαμβάνον καὶ τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν (βλ. Σελ. 98, Σημ. 2). παρατ. ἤνέωγον, ἀ. παρακ. ἀνέωγα, καὶ β'. ἀνέωγα ἀόρ. ἀνέωξα ὁ δὲ ἤνωξα, καὶ ἤνοίγην, εἶναι τῶν μεταγενεστέρων.

Ἄνωγα, παλαιὸς παρακείμενος τὸ πληθυντικὸν ἀ. πρόσωπον,
16

ἄνωγμεν ὑπερσυντελικός, ἠνώγειν ἐκ τοῦ ἄνωγα ὑποτίθεται ῥῆμα, ἄνώγω καὶ ἔνωγέω ἔθεν ὁ παρατατικός, ἠνωγον, καὶ ἠνώγεον μέλλων, ἄνώξω. Προστακτ. ἄνωχθι (ὡς ἐκ τοῦ ἄνώγημι, κατὰ συγκοπὴν), ἄνωγέτω, ἢ ἄνώχθω. καὶ ἄνώγετε, ἢ ἄνωχθε.

Α' πεχθάνομαι, ἀπεχθέομαι, ἀπεχθήσομαι, ἀπήχθημαι, μέσ. ἀόρ. β'. καὶ ἀπέχθομαι ἀπηχθόμην.

Α' πηύρων ἀπαιράω, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἀπηυράμην· μετοχ. ἀόρ. ἀ. παρατατικός ἀπούρας· καὶ μέσ. ἀπυράμενυς.

Α' ρέσκω, ἀρέω, ἀρέσω, ἀρέσομαι, ἤρεσα, ἤρεσμαι, ἤρεσάμην, ἤρέσθην, καὶ μέσον, ἀρέσκομαι

Αὐξάνω
Αὐξέω
Α' ἐξω ποιητ. } αὐξέω, αὐξήσω, αὐξήσομαι, ἠύξησα, ἠύξημαι.

Α' χθομαι, ἀχθέω, ἀχθέσομαι, καὶ ἀχθεσθήσομαι, ἠχθέσθην.

Τὰ εἰς ΑΩ καὶ ΙΑΩ παράγωγα.

B

Βαίνω βάω, βήσομαι, βέβηκα, καὶ Ἰωνικῶς, βέβαα.
βῆμι ἀόρ. ἔβην, ὡς ἔστιν. προστ. βῆθι, βήτω.
εὐκτ. βαίην. ὑποτακτ. βῶ. ἀπαρέμφ. βῆναι. μετοχ. βάς. Συνθέτως παραβέβαμαι καὶ παραβέβασμαι, παρεβάθην. Κατὰ σημασίαν ἐνεργητικὴν εἰς τοὺς Ἰωνας καὶ ποιητάς, βήσω, ἔβησα καὶ ἔβησάμην. Κατὰ ἀναδιπλασιασμόν, βιβῶς (ὡς ἐκ τοῦ βίβημι), καὶ βιβῶν.

Βάλλω βάλῶ } βλέω, βλήσω, βέβληκα, βέβλημαι, ἐβλήθην,
ἐβαλον } βληθήσομαι.
βαλλέω, βαλλήσω.
βλήμι, β'. ἀόρ. ἔβλην εὐκτ. βλείμην, βλείῶ.

Βιβρώσκω, βρώω, βρώσω, βέβρωκα, έβεβρώκειν, έβρων (ώς
έκ τοῦ βρωμι), βεβρωτες κατά συναίρε-
σιν (Σοφοκλ. Ἄντιγόν. 1022). βέβρω-
μαι, έβρώθην.

Βιώω· έκ τούτου μέλλ. βιώσομαι· βεβίωκα· έβίωσα· βεβίωται·
ἀόρ. β'. έβίων (ώς έκ τοῦ βίωμι). ὑποτ. βιω, ὤς, ὤ. εὐκτ.
βιώην, ἀπαρ. βιωῖναι. μετοχ. βιούς.

Βλαστάνω, βλαστέω, βλαστήσω, βεβλάστηκα, έβλαστον.

Βόσκω, βοσκέω, βοσκήσω, βοσκήσομαι, βεβόσκηκα.

Βούλομαι, βουλέω, βουλήσομαι, βεβούλημαι έβουλήθην.

Τὰ εἰς ΒΩ ρήματα έχοντα πρό τοῦ ΒΩ σύμφωνον· ὡς φέρβω.

Γ

Γάμω, γα-
μῶ,
έγημα
έγημάμην
γῆμαι } γαμέω, γαμήσω, γαμέσομαι, έγάμησα, γεγάμηκα,
γεγάμημαι, έγαμήθην, γαμοῦμαι.

Γηράσκω γηράω, γηράσω, Ἄττικῶς γηράσομαι, έγήρασα, γε-
γήρακα. ένες. ἀπαρ. γηραῖναι, μετ. γηράς.

Γίγνομαι { γενέω, γενήσομαι, έγενησάμην, γεγένημαι, έγενή-
θην, έγενόμην.

Γίνομαι (1) { γείνω, έγεινάμην, γέγονα.
γάω, γέγαα, γεγαῶς, καὶ συναίρ. γεγῶς.

Γιγνώσκω { γνώω, γνώσομαι, έγνωκα, έγνωσμαι, έγνώσθην,
γνωσθήσομαι.

Γινώσκω { γνώμι, έγνων, προστ. γνώθι. Εὐκτ. γνοιήν. Ἄπαρ.
γνώναι. Μετ. γνούς.

(1) Ὁ παλαιός σχηματισμός ἦτο, γίγνομαι· ὁμοίως καὶ τοῦ κατωτέρου,
γιγνώσκω, τὰ ὁποῖα ἕστερον απέβηλον τὸ Ν.

Δ

Δαίω, δάω   δαέω,   δαήσομαι, δεδάηκα, καὶ δεδάημαι, ἐδάην,
τὸ μανθάνω   δέδαα, δεδαώς· κατὰ δὲ τὴν σημασίαν τοῦ
διδάσκω εἶναι μόνον ὁ β'. ἀόρ. ἔδαον,
καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμόν, δέδαον.

Δαίω,   } δάζω,   δάσομαι, ἐδασάμην, δέδασμαι.
τὸ διαιρῶ }

Δάκνω,   } δήκω,   δήξομαι, δέδηχα, δέδηγμαί, ἐδήχθην, ἐ-
δακον.

Δαρθάνω,   δαρθέω,   δαρθήσομαι, δεδάρθηκα, ἔδαρθον, καὶ συν-
θέτ. κατεδάρθην, καταδαρθεῖς.

Δεῖδω   } δείδιμι,   προστ. δείδιθι, καὶ δείδιθι.
δεῖσω   } δίω,   ἔδιον, δέδια.
δέδοικα }

Δέομαι (1),   δεέω,   δεήσομαι, δεδέημαι, ἐδεήθην, δεηθήτομαι.

Διδάσκω   } διδασκέω, διδασκήσω (2).
διδάξω   }
δεδίδαχα }

Διδράσκω (3) } δράω,   δράσομαι, δέδρακα.
διδράξω   } δρῆμι,   ἔδρην, καὶ ἔδραν, ἔδρας, ἔδρα, ἔδραμεν,
ἔδρατε, ἔδρασαν. Προστ. δράθι. Εὐκτ.
δραίη. Ὑποτ. δρᾶς, δρᾶ. Ἀπαρ. δρᾶναι.
Μετοχ. δράς.

(1) Ἀπὸ τὴν ἐνεργητικὴν φωνὴν δέω εἶναι τὸ ἀπρόσωπον δεῖ, ἔδει, δεῖσαι, δέοι. δεῖν, δεῖν, δεόν. Λαμβάνεται δὲ καὶ προσωπικῆς εἰς τὰς φράσεις τοσοῦτον δέω, πολλοῦ δέω, εἰς, εἰ, κ. τ. λ.

(2) Παρ' Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου. — (3) Λαμβάνεται πάντοτε σύνθετο μετὰ τὴν δία, μὲ τὴν ἀπό, ἢ μὲ τὴν ἐκ.